

Industry
4.0

4887/2022
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ
ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΚΑΘΕΣΤΩΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΓΙΑ:

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ποιές δαπάνες μπορούν να χρηματοδοτηθούν

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ

Το ποσοστό επιχορήγησης που αντιστοιχεί για κάθε κατηγορία επιλέξιμων δαπανών

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Τρόπος χρηματοδότησης και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται

ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ- ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΛΥΣΙΔΑ

Ελλάδα 2.0

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

+30 2310 669870

info@epsilon-dev.gr

www.epsilon-dev.gr

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ...

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων που ανήκουν στον τομέα της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων, και των επενδυτικών σχεδίων στον κλάδο της εφοδιαστικής αλυσίδας, με αντικείμενο την τεχνολογική, παραγωγική, διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση, καθώς και την καινοτόμο και εξωστρεφή ανάπτυξη και μεγέθυνση, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσης των επιχειρήσεων στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2022 ανέρχεται σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ, εκ των οποίων εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής. Τα λοιπά εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης και προέρχονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

1. Στο παρόν καθεστώς υπάγονται επενδυτικά σχέδια, τα οποία εμπίπτουν στον τομέα της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων, και της εφοδιαστικής αλυσίδας και περιλαμβάνονται στους ΚΑΔ, όπως αυτοί έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>
2. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και ειδικότερα να πληρούν μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - a. Δημιουργία νέας μονάδας.
 - b. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.
 - c. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν με τον όρο, για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος, που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
 - d. Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας. Επί μεγάλων επιχειρήσεων, απαιτείται επίσης, οι ενισχυόμενες επενδυτικές δαπάνες να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις των 3 τελευταίων φορολογικών ετών των στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία συνδέονται με τη δραστηριότητα που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού, θεωρείται ότι δεν πληρούται η ως άνω προϋπόθεση.
3. Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται δύναται να περιλαμβάνουν και επιπρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου «Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων».

4. Για τα ενιαία επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στο παρόν καθεστώς και αφορούν την καλλιέργεια και τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, χωρίς από την επέμβαση να προκύπτει γεωργικό προϊόν, σύμφωνα με τον ορισμό της παρ. 10 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ., ενισχύεται μόνο το τμήμα που αφορά τη μεταποιητική δραστηριότητα.
5. Για τα επενδυτικά σχέδια των υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics - ΚΑΔ 52.29.19.03) η παροχή υπηρεσίας σε εταιρείες του ίδιου ομίλου δύναται να ανέρχεται μέχρι ποσοστού 30% των συνολικά παρεχόμενων υπηρεσιών. Για τα ίδια επενδυτικά σχέδια ο τόπος εγκατάστασής τους θα πρέπει να είναι διακριτός από εγκαταστάσεις άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρείας ή των εταιρειών του Ομίλου. Για την ίδρυση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό μονάδων παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας απαραίτητη προϋπόθεση, εφόσον δεν υφίστανται, είναι η υλοποίηση επενδυτικών έργων εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών - τηλεματικής, για την υποστήριξη των αποθηκεύσεων, των φορτοεκφορτώσεων και της εν γένει διαχείρισης των υλικών – εμπορευμάτων
6. Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια αναπτύσσονται σε έκαστη Περιφερειακή Ενότητα και δύναται να διαχωρίζονται σε τμήματα αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μέρη του 39802 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Τεύχος Β' 3890/22.07.2022 ιδίου - ενιαίου επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, πλην όμως διέπονται από διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο, ή διαφέρουν στην ένταση της οριζόμενης ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις που το επενδυτικό σχέδιο διαρθρώνεται σε τμήματα, οι ενισχυόμενες δαπάνες πρέπει να είναι απόλυτα διακριτές και διέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 της παρούσης στο σύνολό τους.
7. Στο παρόν καθεστώς δύναται να υπάγονται και επενδυτικά σχέδια για ενισχύσεις προς ΜΜΕ σύμφωνα με το άρθρο 17 του Γ.Α.Κ. και την παρ. 7 του άρθρου 30 του ν. 4887/2022, όπως προστέθηκε με το άρθρο 71 του ν. 4949/2022 για τις περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων του Βορείου, Κεντρικού και Νοτίου Τομέα Αθηνών. Τα επενδυτικά σχέδια πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα αρχικής επένδυσης σύμφωνα με την παρ. 2, επιπλέον δε εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα «Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων», «Μη επιλέξιμες δαπάνες», «Είδη Ενισχύσεων» και «Ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων». Επιπρόσθετα τα επενδυτικά σχέδια δύναται να συμπληρώνονται με πρόσθετες δαπάνες του άρθρου «Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων».

ΕΙΔΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

A) Επιχορήγηση	Δωρεάν παροχή χρηματικού ποσού από το Δημόσιο για την χρηματοδότηση μέρους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου. Ορίζεται σε ποσοστό %.
B) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)	Κάλυψη τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού από το Δημόσιο. Ορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού για τον οποίο καταβάλλονται οι δόσεις. Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να ξεπερνάει τα 7 έτη.
Γ) Φορολογική Απαλλαγή	Είναι η απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, όπως αυτά προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρούμενου του φόρου του νομικού προσώπου/ νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό
Δ) Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης	Αφορά στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους (άρθρο 2, παρ.31 Γ.Α.Κ.) των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.
Ε) Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου	Η συγκεκριμένη αφορά στο καθεστώς «Νέο Επιχειρίν», σύμφωνα με το οποίο επιχορηγείται η χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείων συμμετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 21 Γ.Α.Κ. (παρ.1 του άρθρου 9). Ειδικότερα, λαμβάνει τις εξής μορφές: i. Ίδια κεφάλαια ή οιονεί ίδια κεφάλαια ή επενδυτική χορηγία για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις, ii. Δάνεια για την παροχή επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου άμεσα ή έμμεσα σε επιλέξιμες επιχειρήσεις.
Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος ενισχύονται με τα κίνητρα της φορολογικής απαλλαγής, της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως προβλέπονται στην παρ. 1. Για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, η ενίσχυση περιλαμβάνει τα ανωτέρω κίνητρα, πλην της επιχορήγησης, με την παρακάτω επιφύλαξη : Στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις στις περιφερειακές ενότητες Ροδόπης, Έβρου και Ξάνθης, παρέχεται και το κίνητρο της επιχορήγησης, σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) για την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τριάντα τοις εκατό (30% για τις Περιφερειακές Ενότητες Ροδόπης και Ξάνθης, του προβλεπόμενου από τις λοιπές διατάξεις της παρούσας ποσοστού ενίσχυσης με τα υπολειπόμενα ποσοστά φορολογικής απαλλαγής να διαμορφώνονται σε σαράντα τοις εκατό (40%) και εβδομήντα τοις εκατό (70%) αντίστοιχα. Στα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, και για το μέρος που αφορά την συμβατική επένδυση παρέχεται είτε το κίνητρο της επιχορήγησης είτε το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής, χωρίς να δύνανται τα συγκεκριμένα κίνητρα να αποτελέσουν μίγμα της ενίσχυσης αυτής.	

Για τις επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων παρέχονται τα κίνητρα της επιχορήγησης ή της φορολογικής απαλλαγής. Το είδος της ενίσχυσης είναι το αντίστοιχο της αρχικής επένδυσης και των δαπανών των Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Σε περίπτωση ενίσχυσης της αρχικής επένδυσης με το κίνητρο της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, το είδος κινήτρου είναι το προτεινόμενο από το φορέα του επενδυτικού σχεδίου και με προϋποθέσεις.

Στα επενδυτικά σχέδια υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics - ΚΑΔ 52.29.19.03) παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων, πλην της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

A. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού

1. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, και κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακού χαρακτήρα.

Ο ως άνω συντελεστής διαμορφώνεται στο εβδομήντα τοις εκατό (70%) για τα επενδυτικά σχέδια των Υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics - κωδ. αριθμός δραστηριότητας: 52.29.19.03) καθώς και στο ογδόντα τοις εκατό (80%) για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται και στην περίπτωση που πραγματοποιούνται επί κατασκευών οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, έχουν υπαχθεί στον ν. 1337/1983 (Α' 33) ή στον ν. 4178/2013 (Α' 174) ή στον ν. 4495/2017 (Α' 167).

Η έναρξη καταβολής των ενισχύσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, εφόσον στο εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο της επένδυσης περιλαμβάνονται κατασκευές για τις οποίες δεν έχει περαιωθεί η ως άνω διαδικασία νομιμοποίησης ή τακτοποίησής τους.

2. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:
 - i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
 - ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη / ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο / μετοχές του εταιρικού / μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
 - iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,
3. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.
4. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.
5. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

B. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού.

1. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,
2. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υπο περ. 1 και 2 πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

- i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της παρ. β του άρθρου 25,
 - ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,
 - iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.
3. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις περ. α' ή/και β' και εφόσον υλοποιείται αρχική επένδυση.

4. Όταν οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που προκύπτουν από την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- a. Το επενδυτικό έργο συνεπάγεται καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων αποτυπωμένη σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) στην επιχειρηματική εγκατάσταση και αντιστοίχως στην επιχείρηση, σε σύγκριση με τις Ε.Μ.Ε. του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
 - b. η πλήρωση όλων των θέσεων εργασίας πραγματοποιείται εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, και
 - c. κάθε θέση εργασίας που δημιουργείται μέσω της επένδυσης διατηρείται στη συγκεκριμένη ενισχυόμενη εγκατάσταση για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

Αναλυτικά παραδείγματα σχετικά με τις δαπάνες που είναι επιλέξιμες σε αυτό το καθεστώς ενίσχυσης, μπορείτε να βρείτε στο Παράρτημα II

1. **Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ** (νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων)

Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.

επιχείρηση θεωρείται η νεοσύστατη επιχείρηση που δεν έχει κλείσει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς διαχειριστική χρήση.

2. **Δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων.** Από αυτές τις δαπάνες είναι επιλέξιμες όσες απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας του οικοπέδου.

Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες, στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της, μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού.

3. **Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων.** Από αυτές τις δαπάνες είναι επιλέξιμες οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί μία επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης σε σύγκριση με μία συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ίδιας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης.

Τα προς επεξεργασία ανακυκλούμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα υλικά σε άλλη περίπτωση θα απορρίπτονταν, ή θα υφίσταντο επεξεργασία με τρόπο λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον.

Δεν καλύπτονται ενισχύσεις για άλλες εργασίες ανάκτησης αποβλήτων πλην της ανακύκλωσης. Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων που δημιουργούν άλλες επιχειρήσεις.

4. **Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση.** Από αυτές τις δαπάνες είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν στην αναβάθμιση των προσόντων ή την επανεκπαίδευση των εργαζομένων. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες:

- a. δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση,
- b. λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως έξοδα μετακίνησης, υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο επαγγελματικής κατάρτισης. Εξαιρούνται τα έξοδα διαμονής, εκτός από τα ελάχιστα αναγκαία έξοδα διαμονής των εκπαιδευόμενων που είναι εργαζόμενοι με αναπηρία,
- c. δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης,
- d. δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευόμενων και γενικές έμμεσες δαπάνες, όπως διοικητικές δαπάνες, μισθώματα και γενικά έξοδα, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση.

5. **Δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.** Από αυτές τις δαπάνες είναι επιλέξιμες οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε οποιαδήποτε εμπορική έκθεση.
6. **Δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ.** Από αυτές τις δαπάνες είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού και το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται άμεσα από το επενδυτικό έργο υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

1. **Λειτουργικά έξοδα της επένδυσης,** εκτός εάν εντάσσονται στις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση ή για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις.
2. **Αγορά επίπλων και σκευών γραφείου,** εκτός εάν είναι βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης.
3. **Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων** έως έξι (6) θέσεων.
4. **Αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.** Σε περίπτωση αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.
5. Εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.
6. Ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός αν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για πάνω από τα έτη που ορίζονται από το πρόγραμμα περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης.

Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Α.Α.Δ.Ε. και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

ΕΝΤΑΣΕΙΣ & ΥΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Κωδικός NUTS	Ονομασία της περιφέρειας NUTS	Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης (μεγάλες επιχειρήσεις) 01.01.2022 έως 31.12.2027
EL41	Βόρειο Αιγαίο	60%
EL42	Νότιο Αιγαίο	40%
EL43	Κρήτη	50%
EL51	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	50%
EL52	Κεντρική Μακεδονία	50%
EL53	Δυτική Μακεδονία	50%
EL54	Ήπειρος	50%
EL61	Θεσσαλία	50%
EL62	Ιόνια Νησιά	40%
EL63	Δυτική Ελλάδα	50%
EL64	Στερεά Ελλάδα	40%
EL643	Ευρυτανία (αραιοκατοικημένη περιοχή)	
EL65	Πελοπόννησος (εν μέρει: δεν περιλαμβάνει από την Αργολίδα – Αρκαδία τους Δήμους της Μεγαλόπολης, της Γορτυνίας και της Τρίπολης από το EL651 και από τη Λακωνία - Μεσσηνία το Δήμο Οιχαλίας από το EL 653)	40%
EL65	Πελοπόννησος (εν μέρει: περιλαμβάνει από την Αργολίδα – Αρκαδία τους Δήμους της Μεγαλόπολης, της Γορτυνίας και της Τρίπολης από το EL651 και από τη Λακωνία - Μεσσηνία το Δήμο Οιχαλίας από το EL 653)	50%

Μη προκαθορισμένες περιοχές 'γ'

Κωδικός NUTS	Ονομασία της περιφέρειας NUTS	Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης (μεγάλες επιχειρήσεις) 01.01.2022 έως 31.12.2027
EL302	Δυτικός Τομέας Αθηνών	15%
EL305	Ανατολική Αττική	25%
EL306	Δυτική Αττική	25%
EL307	Πειραιάς, Νήσοι	25%

Σημείωση:

Οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις για τις αρχικές επενδύσεις με επιλέξιμες δαπάνες έως 50 εκατ. €.

Για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο 55%, για τις μεσαίες επιχειρήσεις στο 65% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 75%.

Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, τα ποσοστά ενισχύσεων για όλα τα είδη κινήτρων, πλην της επιχορήγησης, χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του καθεστώτος, το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β(ββ) που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 9, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 και της παρ. 4, του ίδιου άρθρου, χορηγούνται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 τα ανωτέρω κίνητρα χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β(ββ) που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

ΕΝΤΑΣΕΙΣ & ΥΨΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΔΑΠΑΝΗ	ΕΝΤΑΣΗ επί των επιλέξιμων δαπανών	% Συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων	ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ
Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (μόνο για νέες ΜΜΕ)	50%	5%	50.000
Αποκατάσταση μολυσμένων χώρων	50%	5%	---
Ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων ¹	35%		
Επαγγελματική κατάρτιση ²	50%		
Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις	50%	10%	
Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ	20% για μικρές ΜΜΕ 10% για μεσαίες ΜΜΕ		

¹ Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά είκοσι (20) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις και κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης για τη μονάδα παραγωγής μπορεί να αυξηθεί κατά δεκαπέντε (15) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου α' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε. και κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου γ' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε.. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν στην ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων του ίδιου του δικαιούχου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

² Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί, μέχρι το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των επιλέξιμων δαπανών, ως εξής: α) Κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε εργαζομένους που είναι άτομα με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση, β) κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίες επιχειρήσεις και κατά είκοσι (20) εκατοστιαίες μονάδες, εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις. Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ & ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν καθεστώς είναι οι φορείς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική Επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- a. Εμπορική εταιρεία,
- b. Συνεταιρισμός,
- c. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),
- d. κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,
- e. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:
 - i. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
 - ii. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
 - iii. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 25.

Από τις ενισχύσεις και την υπαγωγή στον παρόν καθεστώς εξαιρούνται:

- a. επιχειρήσεις, σε βάρος των οποίων εκκρεμεί, κατά την υποβολή της αίτησης επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων (αρχή Deggendorf),
- b. οι προβληματικές επιχειρήσεις, εφόσον συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 18 του άρθρου 2 του Γ.Α.Κ.
- c. επιχειρήσεις οι οποίες, κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης:
 - i. Έχουν μετεγκαταστήσει την επιχειρηματική εγκατάσταση, στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή
 - ii. αρνούνται να δεσμευθούν ότι δεν θα μετεγκαταστήσουν την ως άνω επιχειρηματική εγκατάσταση, για περίοδο δύο (2) ετών, μετά από την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης,
 - iii. επιχειρήσεις, οι οποίες υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών

Για την αναλυτικότερη ενημέρωσή σας σχετικά με τις δυνατότητες επιχορήγησης του δικούς σας επενδυτικού σχεδίου μέσω των καθεστώτων του Αναπτυξιακού Νόμου και των άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων, επικοινωνήστε σήμερα με το επιστημονικό μας προσωπικό στο 2310 669870 ή στο info@epsilon-dev.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων

Περιφέρειες (NUTS2)	Νομός/Περιφερειακή Ενότητα (NUTS 3) του Τόπου Εγκατάστασης	Περιφέρειες του άρθρου 107 της Συνθήκης ΕΚ	Μέγιστη ένταση περιφερειακών επενδυτικών ενισχύσεων		
			Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΡΟΔΟΠΗ	α'	50%	60%	70%
	ΔΡΑΜΑ	α'	50%	60%	70%
	ΕΒΡΟΣ	α'	50%	60%	70%
	ΘΑΣΟΣ, ΚΑΒΑΛΑ	α'	50%	60%	70%
	ΞΑΝΘΗ	α'	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	α'	50%	60%	70%
	ΗΜΑΘΙΑ	α'	50%	60%	70%
	ΚΙΛΚΙΣ	α'	50%	60%	70%
	ΠΕΛΛΑ	α'	50%	60%	70%
	ΠΙΕΡΙΑ	α'	50%	60%	70%
	ΣΕΡΡΕΣ	α'	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	α'	50%	60%	70%
	ΓΡΕΒΕΝΑ, ΚΟΖΑΝΗ	α'	50%	60%	70%
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	α'	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΦΛΩΡΙΝΑ	α'	50%	60%	70%
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	α'	50%	60%	70%
	ΑΡΤΑ, ΠΡΕΒΕΖΑ	α'	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	α'	50%	60%	70%
	ΛΑΡΙΣΑ	α'	50%	60%	70%
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ, ΤΡΙΚΑΛΑ	α'	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑ, ΣΠΟΡΑΔΕΣ	α'	50%	60%	70%
	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	α'	40%	50%	60%
	ΒΟΙΩΤΙΑ	α'	40%	50%	60%
	ΕΥΒΟΙΑ	α'	40%	50%	60%
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΦΩΚΙΔΑ	α'	40%	50%	60%
	ΚΕΡΚΥΡΑ	α'	40%	50%	60%
	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	α'	40%	50%	60%
	ΙΘΑΚΗ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΛΕΥΚΑΔΑ	α'	40%	50%	60%
	ΑΧΑΪΑ	α'	50%	60%	70%
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	α'	50%	60%	70%
	ΗΛΕΙΑ	α'	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	α'	40%	50%	60%
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	α'	40%	50%	60%
	ΔΗΜΟΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ, ΤΡΙΠΟΛΗΣ, ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ, ΟΙΧΑΛΙΑΣ	α'	50%	60%	70%
	ΑΡΚΑΔΙΑ ΛΟΙΠΟΙ	α'	40%	50%	60%
	ΛΑΚΩΝΙΑ, ΜΕΣΣΗΝΙΑ	α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	0%	0%	0%
	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	0%	0%	0%
	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	15%	25%	35%
	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	γ'	0%	0%	0%
	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	γ'	25%	35%	45%
	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	γ'	25%	35%	45%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΝΗΣΟΙ	γ'	25%	35%	45%
	ΛΕΣΒΟΣ, ΛΗΜΝΟΣ	α'	60%	70%	75%
	ΙΚΑΡΙΑ, ΣΑΜΟΣ	α'	60%	70%	75%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΧΙΟΣ	α'	60%	70%	75%
	ΑΝΔΡΟΣ, ΘΗΡΑ, ΚΕΑ, ΜΗΛΟΣ, ΜΥΚΟΝΟΣ, ΝΑΞΟΣ, ΠΑΡΟΣ, ΣΥΡΟΣ, ΤΗΝΟΣ	α'	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	ΚΑΛΥΜΝΟΣ, ΚΑΡΠΑΘΟΣ, ΚΩΣ, ΡΟΔΟΣ	α'	40%	50%	60%
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	α'	50%	60%	70%
	ΛΑΣΙΘΙ	α'	50%	60%	70%
	ΡΕΘΥΜΝΟ	α'	50%	60%	70%
	ΧΑΝΙΑ	α'	50%	60%	70%

Σημείωση:

Οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης μπορούν να αυξηθούν κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις για τις αρχικές επενδύσεις με επιλέξιμες δαπάνες έως 50 εκατ. €.

Για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο 55%, για τις μεσαίες επιχειρήσεις στο 65% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 75%.

Για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, τα ποσοστά ενισχύσεων για όλα τα είδη κινήτρων, πλην της επιχορήγησης, χορηγούνται στο ανώτατο ποσοστό του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 του καθεστώτος, το κίνητρο της επιχορήγησης χορηγείται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β(ββ) που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 9, με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 και της παρ. 4, του ιδίου άρθρου, χορηγούνται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων. Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια της παρ. 3 τα ανωτέρω κίνητρα χορηγούνται στο εκατό τοις εκατό (100%) του ανώτατου ορίου εκτός της περ. β(ββ) που χορηγείται στο ενενήντα τοις εκατό (90%).

ΑΥΞΗΜΕΝΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 1 χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που:

1. υλοποιούνται στις ακόλουθες περιοχές:
 - a. ορεινές περιοχές, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των δημοτικών ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,
 - b. περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα,
 - c. νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων.
 - d. που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, σύμφωνα με απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής. Οι περιοχές αυτές αποτυπώνονται σε πίνακα που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων: <https://ependyseis.mindev.gov.gr/>
2. υλοποιούνται:
 - a. σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,
 - b. σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα,
 - c. αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων, που έχουν παύσει τη λειτουργία τους δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Η αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία

πρόκειται να επαναλειτουργήσει, πρέπει να καλύπτει ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

- d. Για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης, οι οποίες σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 είναι οι Περιφερειακές Ενότητες Φλώρινας και Κοζάνης και ο Δήμος της Μεγαλόπολης, τα ποσοστά ενίσχυσης είναι τα ανώτατα του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ανάλογα το μέγεθος της επιχείρησης και σύμφωνα με τα οριζόμενα είδη ενισχύσεων της παρ. 3 του άρθρου 9. β. Για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις Περιφερειακές Ενότητες Καστοριάς και Γρεβενών και στους Δήμους Τρίπολης, Οιχαλίας και Γορτυνίας, το ποσοστό επιχορήγησης για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις ορίζεται στο 90% και για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις το ποσοστό της φορολογικής απαλλαγής στο 90% του ανώτατου ορίου του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Επιλέξιμες δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του συγκεκριμένου καθεστώτος

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Άρθρο 6)
A. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 ΓΑΚ)
1 ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική)
2 ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ (Συμβατική)
3 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική ή/και leasing)
4 ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (Συμβατική ή/και leasing)
5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (Συμβατική)
6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ (Συμβατική)
7. ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Συμβατική)
8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Συμβατική)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικές εργασίες για κάθε κατηγορία δαπάνης για τις ανάγκες του αναπτυξιακού νόμου 4887/22.

1. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		
Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες κατασκευής, επέκτασης και εκσυγχρονισμού κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων καθώς και οι κτηριακές κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής άδειας <u>(εφ' όσον αυτές παγιοποιούνται και η άδεια δεν έχει εκδοθεί πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής)</u> .		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες – Θεμελιώσεις	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κλπ που αφορούν την κατασκευή των κτηρίων
2.	Κατασκευή φέροντος οργανισμού	Σκυρόδεμα, οπλισμός, μεταλλικά στοιχεία, δικτυώματα, πλαίσια, ξύλινα στοιχεία, ζευκτά, μονώσεις, αποστραγγίσεις, κλπ
3.	Κατασκευή οργανισμού πληρώσεως	Οπτοπλινθοδομές, ξηρά δόμηση, panels, λιθοδομές, μονώσεις, επιχρίσματα, χρωματισμοί, κλπ
4.	Χρωματισμοί	Χρωματισμοί επί εσωτερικών και εξωτερικών τοίχων, χρωματισμοί μεταλλικών επιφανειών κλπ
5.	Κουφώματα – Υαλοπετάσματα	Εξωτερικά και εσωτερικά από αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό, περσίδες όλων των τύπων, κλπ
6.	Επικαλύψεις – Επενδύσεις	Εξωτερικές και εσωτερικές σε οριζόντιες και κατακόρυφες επιφάνειες από ξύλο, πέτρα, μάρμαρο, πλακίδια, γυψοσανίδες, γρανίτες, πετάσματα, κεραμίδια, διακοσμητικά τούβλα, κλπ
7.	Μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές	Κιγκλιδώματα, εσχάρες, σκάλες, στέγαστρα, ερμάρια, κάθε τύπου κατασκευές που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του κτηρίου, κλπ
8.	Συνήθειες ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (ισχυρά- ασθενή ρεύματα)	Ηλεκτρολογικές, υδραυλικές εγκαταστάσεις κτηρίων καθώς και εγκαταστάσεις κλιματισμού – αερισμού (μη συμπεριλαμβανομένων των μονάδων) οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτήριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει χωρίς να προκαλέσει καταστροφή του κτηρίου
9.	Συνήθειες υδραυλικές εγκαταστάσεις	
10.	Συνήθειες Εγκαταστάσεις Κλιματισμού – αερισμού	

2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κλπ που αφορούν τον Περιβάλλοντα Χώρο και δεν συμπεριλαμβάνονται στη κατασκευή των κτηρίων
2.	Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου	Διαμόρφωση δρόμων, πεζόδρομων και ανοιχτών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων - Πλακοστρώσεις
3.	Περίφραξη Οικοπέδου	Κατασκευή περιμετρικής περίφραξης οικοπέδου, εγκαταστάσεις εισόδου
4.	Οικοδομικά βιολογικού καθαρισμού	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή βιολογικού καθαρισμού
5.	Φυτεύσεις	Αγορά φυτών, υλικών, εργασίες κηποτεχνικής

6.	Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Καλωδιώσεις, Φωτισμός Περιβάλλοντος Χώρου
7.	Υδραυλικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Αποχέτευση (σύστημα απορροής ακαθάρτων, κατασκευή δικτύου ομβρίων), δίκτυο ύδρευσης Περιβάλλοντος Χώρου κλπ
8.	Υδροδότηση	Γεωτρήσεις για υδροδότηση, δεξαμενές νερού.

3. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στην κατηγορία «ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ» περιλαμβάνονται οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και γενικά των διευθετήσεων που γίνονται για την μόνιμη εγκατάστασή τους και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα. Επίσης, οι δαπάνες εκσυγχρονισμού μηχανολογικών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με τα κτήρια. Ακόμα, περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής, αγοράς, προμήθειας ή εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων που χωρίς να σχετίζονται με τα μηχανήματα είναι απαραίτητες για την παραγωγική λειτουργία της μονάδας που συνδέεται με το επενδυτικό σχέδιο. (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης, μονάδων κλιματισμού ή αποθηκευτικές δεξαμενές).

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Γραμμή Παραγωγής (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά – Εγκατάσταση ομάδας Μηχανημάτων – Εξοπλισμών – Αυτοματισμών που εκτελούν συγκεκριμένη ολοκληρωμένη εργασία ή / και οδηγούν στην παραγωγή ολοκληρωμένου ενδιάμεσου ή τελικού προϊόντος προϊόντος (π.χ. γραμμή παραγωγής προφίλ αλουμινίου, γραμμή διαμόρφωσης χαρτοκιβωτίων κλπ)
2.	Ομοειδή Μηχανήματα – Εξοπλισμοί (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά – Εγκατάσταση Μηχανημάτων – Εξοπλισμών που χρησιμοποιούνται για παρόμοιες εργασίες (π.χ. ταινιοδρόμοι, δεξαμενές υλικών) κλπ
3.	Μεμονωμένο βασικό Μηχάνημα (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Διακριτή ομάδα μπορεί να αποτελεί ένα μεμονωμένο βασικό μηχάνημα που εκτελεί συγκεκριμένες εργασίες (π.χ. πρέσα σύνθλιψης)
4.	Βάσεις Μηχανημάτων	Κατασκευή μεταλλικών βάσεων ή βάσεων από οπλισμένο σκυρόδεμα για την τοποθέτηση των μηχανημάτων.
5.	Εγκαταστάσεις θέρμανσης	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του λεβητοστασίου και του δικτύου θερμού νερού (Λέβητες, καυστήρες, κυκλοφορητές, εναλλάκτες, πιεστικά συγκροτήματα, θερμαντικά σώματα κλπ)
6.	Μονάδες κλιματισμού – Αερισμού	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού κλιματισμού – αερισμού (εξωτερικές και εσωτερικές κλιματιστικές μονάδες, αντλίες θερμότητας κλπ)
7.	Υποσταθμός - Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του Υποσταθμού και λοιπού ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (μετασχηματιστές, ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, πίνακες, συστήματα αδιάλειπτης παροχής τάσης και προστασίας δικτύου κλπ)
8.	Σύστημα καθορισμού υγρών ή και αερίων αποβλήτων	Αγορά και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού των συστημάτων συλλογής και καθορισμού υγρών και αερίων αποβλήτων (π.χ. αντλίες, βιολογικός καθαρισμός, φίλτρα, κλπ)
9.	Εγκατάσταση πεπιεσμένου αέρα ή/και αερίων	Αγορά και εγκατάσταση δικτύων πεπιεσμένου αέρα ή /και αερίων, αεροσυμπιεστών, αεροφυλακίων, φίλτρων, ξηραντών, δεξαμενών αποθήκευσης.
10.	Γερανογέφυρες	Αγορά και εγκατάσταση γερανογεφυρών

11.	Γεφυροπλάστιγγα	Αγορά και εγκατάσταση γεφυροπλάστιγγας
12.	Μηχανικές εγκαταστάσεις φορτοεκφόρτωσης	Αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροϋδραυλικών μεταλλικών ραμπών, αυτόματων μεταλλικών θυρών φορτοεκφόρτωσης κλπ (αφορούν κυρίως μονάδες εφοδιαστικής αλυσίδας)
13.	Αντλίες – σωληνώσεις	Αγορά και εγκατάσταση των αντλιών και σωληνώσεων για την διακίνηση υγρών και αέριων υλικών της παραγωγικής διαδικασίας
14.	Πυρανίχνευση - Πυρόσβεση	Αγορά εξοπλισμού πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (ανιχνευτές, πυροσβεστήρες, πυροσβεστικές φωλιές κλπ)

4. ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Στην κατηγορία «ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ» περιλαμβάνονται:

- οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης λοιπού εξοπλισμού ή /και
- η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου μόνον εφόσον εάν είναι βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών (τηλεφωνικό κέντρο, τηλεφωνικές συσκευές)
2.	Διάφορα συστήματα - αυτοματισμοί	Αγορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού (π.χ Σύστημα συναγερμού, ενδοεπικοινωνίας, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, κεραία λήψης τηλε-οπτικού σήματος,), συστημάτων ασφάλειας κλπ
3.	Συστήματα Η/Υ	Αγορά Η/Υ και λοιπού εξοπλισμού(PC, Router Printers, κλπ)
4.	Εξοπλισμός για άτομα με Αναπηρία	Αμαξίδια κλπ

5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στην κατηγορία δαπανών «ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ» περιλαμβάνονται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων ή υλικών), υπό την προϋπόθεση ότι αυτά κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμα μεταφορικά μέσα έως 6 θέσεων.

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Ανυψωτικά μηχανήματα	Αγορά περνοφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων (κλαρκ)
2.	Φορητά – λοιπά οχήματα	Αγορά μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσίμενης μονάδας (μικρά φορητά, ρυμούλκες, φορτωτές κλπ)
3.	Οχήματα μεταφοράς προσωπικού	Αγορά οχημάτων μαζικής μεταφοράς προσωπικού υπό την προϋπόθεση ότι κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως 6 θέσεων.

6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Αγορά του ακινήτου (κτήριο) της μονάδας	Για την δημιουργία των δαπανών αυτής της κατηγορίας λαμβάνεται υπόψη ο διαχωρισμός της αξίας κτήσης των παγίων στοιχείων στο συμβόλαιο αγοράς, ο διαχωρισμός κατά την αποτίμηση της αξίας αυτών από τα αρμόδια όργανα καθώς και ο διαχωρισμός κατά την αποτύπωση στο λογιστικά βιβλία της επιχείρησης
2.	Αγορά του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού της μονάδας	

Στην κατηγορία αυτή δαπανών στο επιλέξιμο κόστος δεν περιλαμβάνεται το ποσό του τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία του γηπέδου.

7. ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Δαπάνες για την μεταφορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας	Αγορά δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας ή μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων
2.	Πιστοποίηση προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας	Έξοδα πιστοποίησης προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας, απόκτηση ISO, κλπ
3.	Αγορά, ανάπτυξη λογισμικού	Δαπάνες αγοράς αναγκαίου λογισμικού για ανάγκες μηχανοργάνωσης, δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών, κλπ
4.	Συστήματα οργάνωσης της επιχείρησης	Δαπάνες ανάπτυξης συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Στην κατηγορία δαπανών «ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ», επιλέξιμες για τους σκοπούς του Νόμου 4887/2022, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις προϋποθέσεις της παρ. β του άρθρου 6 του ν.4887/22, είναι μόνο οι δαπάνες που αφορούν:

- μεταφορά τεχνολογίας μέσω της απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας και μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων ή/και
- συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμηθείας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης

Σημείωση: Η αξία αγοράς λογισμικών προγραμμάτων Η/Υ, σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Ε.ΣΥ.Λ. 142/1948/1993, καταχωρείτο στον 16.17.00 ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Με το έγγραφο όμως του ΣΛΟΤ 310/2005 η απόφαση αυτή έπαυσε να ισχύει. Συνεπώς και ο λογαριασμός 16.17.00 «Λογισμικά προγράμματα» καταργείται και τα λογισμικά προγράμματα Η/Υ πρέπει να καταχωρούνται ως ασώματες ακινητοποιήσεις σε κατάλληλο υπολογαριασμό του 16.05 «Λοιπά δικαιώματα» κατά ΕΓΛΣ ή στο λογαριασμό 18.03.01-Αξία κτήσης λοιπών άυλων κατά ΕΛΠ.

8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Επιλέξιμη είναι η δαπάνη μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Επιλέξιμες δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του συγκεκριμένου καθεστώτος (Άρθρο 7 ν.4887/2022)

Οι δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται για τις ανάγκες της παρούσας προκήρυξης στις παρακάτω κατηγορίες:

Επιλέξιμες Δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων (Άρθρο 7)	
1	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Συμβατική)- (μόνο για Νέες ΜΜΕ)
2	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΛΥΣΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ
3	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
5	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
6	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΜΕ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
7	ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΜΜΕ

Στις δαπάνες αυτές παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ.. Κάθε ομάδα αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) (μόνο για Νέες ΜΜΕ).

Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες. Ως «νέες ΜΜΕ» λογίζονται οι υπό σύσταση ή υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν έχει παρέλθει επταετία από την ημερομηνία ίδρυσής τους βάσει της καταχώρισής τους στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στα οικεία μητρώα.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παράγραφο 1 του Παραρτήματος Β του νόμου 4887/2022 και στο άρθρο 18 του Γ.Α.Κ. και αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης.

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για:

- Αμοιβές προς τρίτους για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
- Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα Δημοσίου (π.χ. Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις)
- Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στη λήψη του δανείου)
- Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της επιχείρησης, την αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, τον ανασχεδιασμό των επιχειρηματικών διαδικασιών και την τυποποίηση των διαδικασιών, και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω μελέτες θα πρέπει να συναρτώνται άμεσα και να εξυπηρετούν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου

- Δαπάνες μελετών αγοράς (Δαπάνες για την έρευνα της αγοράς και την εκπόνηση μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών που συναρτώνται άμεσα με το επενδυτικό σχέδιο)

Η ένταση ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

2. Δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παράγραφο 11 του Παραρτήματος Β του νόμου 4887/2022 και στο άρθρο 45 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι όσες απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας του οικοπέδου. Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδύσεις, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού.

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για εξυγίανση εδαφών, υπόγειων νερών και διαχείρισης αποβλήτων (μεταφορά, αποθήκευση, επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων) όπως:

- Δαπάνες για ολική εκσκαφή, επεξεργασία-αδρανοποίηση, επαναχρησιμοποίηση ή τελική διάθεση – καταστροφή σε ειδικούς χώρους διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων
- Δαπάνες για επεξεργασία εδάφους με φυσικοχημικές και βιολογικές μεθόδους (επιτόπου χωρίς εκσκαφή), ή σε άλλο ειδικό χώρο εκτός πεδίου, επανατοποθέτηση του εδάφους στην αρχική του θέση
- Δαπάνες για εγκλωβισμό της ρύπανσης (κάλυψη με αδιαπέρατο κάλυμμα, κατασκευή υδραυλικών ή διάφορων αδιαπέρατων φραγμάτων)
- Δαπάνες για διαπερατά Ενεργά Φράγματα
- Δαπάνες για άντληση και επεξεργασία υπόγειου νερού,
- Δαπάνες για ανάκτηση οργανικών ρύπων από το υπόγειο νερό

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω δαπανών πλέον των προσφορών υποβάλλονται:

- Έγκριση Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της οικείας Περιφέρειας
- Μελέτη σκοπιμότητας ή σχετική έκθεση τεκμηρίωσης (ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση του έργου), βάσει της οποίας εξετάζεται η αναγκαιότητα υλοποίησης των εν λόγω δαπανών συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών στοιχείων για τον τρόπο διαχείρισης και την εγκατάσταση διάθεσης των αποβλήτων που προέρχονται από τις εργασίες αποκατάστασης των ρυπασμένων εδαφών
- Τεχνικές και υποστηρικτικές Μελέτες (Γεωλογικές, υδρολογικές, κλπ)
- Πιστοποιητικό από ανεξάρτητο εκτιμητή μηχανικό ή από επίσημο φορέα (π.χ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος) στο οποίο θα αναφέρεται η εμπορική αξία του γηπέδου πριν και μετά την αποκατάσταση/υλοποίηση της επένδυσης.

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για δαπάνες που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα περιβαλλοντικής συμμόρφωσης.

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών και οι δαπάνες ενισχύονται μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων

3. Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παράγραφο 12 του Παραρτήματος Β του νόμου 4887/2022 και στο άρθρο 47 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί μία επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή

επαναχρησιμοποίησης σε σύγκριση με μία συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ιδίας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης. Τα προς επεξεργασία ανακυκλούμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα υλικά σε άλλη περίπτωση θα απορρίπτονταν, ή θα υφίσταντο επεξεργασία με τρόπο λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον. Δεν καλύπτονται ενισχύσεις για άλλες εργασίες ανάκτησης αποβλήτων πλην της ανακύκλωσης.

Ως εργασία ανακύκλωσης ορίζεται οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω δαπανών πλέον των προσφορών υποβάλλεται τεχνικό υπόμνημα με αντιπαράδειγμα τεκμηρίωσης των πρόσθετων δαπανών που είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί η επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης σε σύγκριση με μία συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ιδίας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης.

Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά είκοσι (20) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις και κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης για τη μονάδα παραγωγής μπορεί να αυξηθεί κατά δεκαπέντε (15) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου α' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε. και κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του στοιχείου γ' της παρ. 3 του άρθρου 107 της Σ.Λ.Ε.Ε.. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν στην ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων του ίδιου του δικαιούχου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

4. Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παράγραφο 13 του Παραρτήματος Β του νόμου 4887/2022 και στο άρθρο 31 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην αναβάθμιση των προσόντων ή την επανεκπαίδευση των εργαζομένων.

Εκπαίδευση / κατάρτιση προσωπικού (υφιστάμενου και νέου) της επιχείρησης σε θέματα σημαντικά για τη λειτουργία και οργάνωσης της επιχείρησης, που συμβάλλουν σαφώς στο στόχο της σύμφωνα με το υποβληθέν επιχειρηματικό σχέδιο.

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.

Η εκπαίδευση θα πρέπει να γίνεται από πιστοποιημένους φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης και να συνοδεύεται από τις αντίστοιχες βεβαιώσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην αναβάθμιση των προσόντων ή την επανεκπαίδευση των εργαζομένων. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες:

α) Δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση,

β) Λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως έξοδα μετακίνησης, υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο

επαγγελματικής κατάρτισης. Εξαιρούνται τα έξοδα διαμονής, εκτός από τα ελάχιστα αναγκαία έξοδα διαμονής των εκπαιδευομένων που είναι εργαζόμενοι με αναπηρία,

δ) Δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευομένων και γενικές έμμεσες δαπάνες, όπως διοικητικές δαπάνες, μισθώματα και γενικά έξοδα, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση.

Η ένταση της ενίσχυσης των δαπανών ορίζεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) αυτών. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί, μέχρι το εβδομήντα τοις εκατό (70%) των επιλέξιμων δαπανών, ως εξής:

α) Κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε εργαζομένους που είναι άτομα με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση,

β) κατά δέκα (10) εκατοστιαίες μονάδες, εάν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίες επιχειρήσεις και κατά είκοσι (20) εκατοστιαίες μονάδες, εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

Κατά την υποβολή της πρότασης να επισυνάπτονται διαθέσιμα στοιχεία τεκμηρίωσης του κόστους της προτεινόμενης εκπαίδευσης.

Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος ανά εργαζόμενο, που θα λάβει την αντίστοιχη εκπαίδευση είναι 20€/ώρα εκπαίδευσης. Δεν είναι επιλέξιμη οποιαδήποτε αμοιβή του εργαζομένου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών κατάρτισης προσωπικού είναι τα κάτωθι :

- Ιδιωτικά συμφωνητικά – συμβάσεις με φορείς εκπαίδευσης/κατάρτισης υποβεβλημένες στον διαδικτυακό τόπο www.gsis.gr
- Πρόγραμμα εκπαίδευσης και τυχόν υλικό εκπαίδευσης
- Φύλλα εκπαίδευσης προσωπικού
- Αποδεικτικά ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης του προσωπικού (παρουσιολόγια παρακολούθησης, βεβαιώσεις παρακολούθησης, διπλώματα κλπ)

5. Δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στην παράγραφο 14 του Παραρτήματος Β του νόμου 4887/2022 και στο άρθρο 19 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μίας επιχείρησης σε οποιαδήποτε εμπορική έκθεση ή επαγγελματική έκθεση του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μίας επιχείρησης σε οποιαδήποτε εμπορική έκθεση.

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου.

Τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής των συμμετεχόντων (εταίροι/μέτοχοι ή υπάλληλοι της επιχείρησης) είναι επιλέξιμα έως του ποσού των 3.000 € ανά έκθεση.

Η περιγραφή καθώς και το κόστος θα πρέπει να τεκμηριώνεται με αντίστοιχο πλάνο συμμετοχής σε εκθέσεις και σχετικές προσφορές ή απόδειξη του εύλογου κόστους κατά την υποβολή της πρότασης.

Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των επιλέξιμων δαπανών.

Οι δαπάνες αυτές ενισχύονται μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων.

6. Δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ.

Οι δαπάνες αυτές ορίζονται στο άρθρο 17 του Γ.Α.Κ. και επιλέξιμες είναι οι δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού και το εκτιμώμενο μισθολογικό κόστος των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται άμεσα από το επενδυτικό έργο υπολογιζόμενο για περίοδο δύο ετών.

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για:

1. Κτηριακές Εγκαταστάσεις (Συμβατική)
2. Έργα Διαμόρφωσης Περιβάλλοντος Χώρου (Συμβατική)
3. Μηχανολογικός Εξοπλισμός – Τεχνικές (Ειδικές) Εγκαταστάσεις (Συμβατική ή/και leasing)
4. Λοιπός Εξοπλισμός (Συμβατική ή/και leasing)
5. Μεταφορικά μέσα (Συμβατική)
6. Αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού μονάδας που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:
 - i. η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής,
 - ii. η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη,, ο οποίος δεν έχει συγγένεια μέχρι 3ου βαθμού με τον ιδιοκτήτη/ιδιοκτήτες της μονάδας που έπαυσε τη λειτουργία της (σε περίπτωση νομικού προσώπου στη θέση του ιδιοκτήτη εννοούνται τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν μερίδιο/μετοχές του εταιρικού/μετοχικού κεφαλαίου) και η υπαλληλική σχέση να είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο (2) ετών,
 - iii. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους,
7. Άυλα στοιχεία ενεργητικού (Συμβατική)
8. Μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας (Συμβατική)

Προκειμένου να θεωρηθεί ότι αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μια επένδυση πρέπει να συνίσταται σε επένδυση σε ενσώματα και/ή άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης με νέα επιπρόσθετα προϊόντα ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, ή οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται άμεσα από επενδυτικό έργο πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δημιουργούνται εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης·
 - β) σημειώνεται καθαρή αύξηση του αριθμού εργαζομένων στη συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση, σε σύγκριση με τον μέσο όρο του προηγούμενου δωδεκαμήνου·
 - γ) διατηρούνται για ελάχιστη περίοδο τριών ετών από την ημερομηνία πλήρωσης της θέσης για πρώτη φορά.
- Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 20% των επιλέξιμων δαπανών στην περίπτωση των μικρών επιχειρήσεων και το 10% των επιλέξιμων δαπανών στην περίπτωση των επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Δικαιολογητικά Φακέλου Αίτησης Χρηματοδότησης

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για την υποβολή κάποιων δικαιολογητικών απαιτείται από την επιχείρηση να διαθέτει ηλεκτρονική υπογραφή

A.	Για την Αίτηση Υπαγωγής
1	Υπεύθυνη Δήλωση του αρθρ. 8 Ν.1599/86 (Υ.Δ.) βάσει υποδείγματος, με ηλεκτρονική υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας (προετοιμάζεται από τον Προσωπικό σας Σύμβουλο και σας αποστέλλεται για υπογραφή)
2	Ερωτηματολόγιο του συστήματος με ηλεκτρονική σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου της εταιρίας (προετοιμάζεται από τον Προσωπικό σας Σύμβουλο και σας αποστέλλεται για υπογραφή)

B.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
Τα ζητάτε από το τμήμα διοίκησης της εταιρίας σας	
1	Κωδικοποιημένο καταστατικό εταιρείας
2	Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ. Αν ο φορέας είναι κοινωνική επιχείρηση, απαιτείται και πιστοποιητικό καταχώρησης στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας
3	Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ περί νόμιμης εκπροσώπησης
4	Δήλωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ όπου αναφέρονται οι κωδικοί δραστηριότητας του φορέα ή εκτύπωση της «Προσωποποιημένης Πληροφόρησης» από το myaade.gr (με εμφανή την ημερομηνία εκτύπωσης)
5	Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων του φορέα. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή.
6	Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης
7	Στοιχεία μετόχων/ εταίρων/ μελών του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στον φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών) (συντάσσεται και υποβάλλεται από τον Προσωπικό σας Σύμβουλο)
8	Δραστηριότητα του φορέα: σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας και τυχόν σχόλια- παρατηρήσεις επί των απολογιστικών στοιχείων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης (συντάσσεται και υποβάλλεται από τον Προσωπικό σας Σύμβουλο)
9	Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας Σε περιπτώσεις επέκτασης, η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής.
10	Ιδιοκτησιακό καθεστώς επένδυσης Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο. Σε περίπτωση που η επένδυση πρόκειται να υλοποιηθεί σε χώρο που νοικιάζεται, απαιτείται η προσκόμιση μισθωτηρίου για πάνω από 12 έτη.

Τα ζητάτε από το οικονομικό τμήμα της εταιρίας σας ή τον λογιστή σας	
11	Οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν η εταιρία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές
12	Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν) των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων
13	Έντυπο Ε3 & Ν των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων
14	Οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, υπογεγραμμένα
14	Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.
15	Επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και τα φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι-εταίροι ή ασκούντες διοίκηση στο φορέα). Για κάθε εταιρεία υποβάλλονται Κωδικοποιημένο καταστατικό, πιστοποιητικό ΓΕΜΗ περί τροποποιήσεων και νόμιμης εκπροσώπησης, Πρακτικά τελευταίας Γενικής Συνέλευσης Μετόχων του φορέα. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων ή Μελών, για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή. Για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση του φορέα υποβάλλονται οικονομικές καταστάσεις των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων (ισολογισμοί, Ε3). Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματος τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές
16	Υποβληθείσες ΑΠΔ των 3 τελευταίων ημερολογιακών ετών, για το φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση του συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης. Οι υποβληθείσες ΑΠΔ για τους τελευταίους 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, συνοδευόμενες από τις αντίστοιχες μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας της επιχείρησης αρχείο xls (Πίνακας υφιστάμενης απασχόλησης) με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων για το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την αίτηση υπαγωγής ή σχετική εκτυπωμένη αναφορά πληροφοριακού συστήματος της επιχείρησης που περιέχει τα στοιχεία
17	Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή

Γ.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ
1	Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής
2	Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής
3	Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης
4	Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης.

Δ.	ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
Τα ζητάτε από τον αντίστοιχο μηχανικό με τον οποίο συνεργάζεται η επιχείρησή σας	
1	Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Ε.	ΠΑΡΑΒΟΛΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ
1	Υποβάλλεται εκτύπωση e-Παραβόλου (ή διπλότυπο πληρωμής του στη Δ.Ο.Υ.). Κατά την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το οποίο ορίζεται στο ένα τοις χιλίοις (0,001%) του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ (βάσει νέου νόμου).

ΣΤ.	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
1	Για τα υφιστάμενα δάνεια του φορέα, υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης κάθε δανείου, για τις μελλοντικές τοκοχρεωλυτικές δόσεις μέχρι την αποπληρωμή τους, το επιτόκιο των δανείων, το αρχικό ποσό, το άληκτο υπόλοιπο, τη διάρκεια, την ημερομηνία της σύμβασης. Για τις υφιστάμενες μισθώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης στην οποία αναφέρονται τα μελλοντικά μισθώματα (με ανάλυση τοκοχρεολυσίου)
2	Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων. Η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου αναφέρεται στο συνολικό αιτηθέν ενισχυόμενο κόστος αυτού
3	<u>Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές</u> Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων/μελών, η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο ν. 4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου. Επιπρόσθετα, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά: i. Αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με: • τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής, • βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών. Εφόσον η αύξηση κεφαλαίου γίνεται με κεφάλαια εξωτερικού, θα πρέπει στις παραπάνω βεβαιώσεις να αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω κεφάλαια έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον ένα χρόνο πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

4	<u>Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών ή κερδών εις νέον:</u> • Ισοζύγιο των λογαριασμών: ΕΛΠ:46 (Αποθεματικά νόμων) και 48 (Αποθεματικά καταστατικού και λοιπά αποθεματικά). Σε περίπτωση που οι χρήσεις αναφέρονται σε ΕΓΛΣ: 41.03,41.04,41.05. • Ισολογισμό για τις σχετικές χρήσεις σχηματισμού τους. • Το προσάρτημα του παραπάνω ισολογισμού, το οποίο στο στοιχείο (12) «Στοιχεία Καθαρής θέσης», υποχρεωτικά πρέπει να έχει ανάλυση κάθε αποθεματικού, με σύντομη περιγραφή του σκοπού του και της κίνησης που παρουσίασε στην περίοδο. Ο αριθμός (12) και η περιγραφή «Στοιχεία Καθαρής Θέσης» στο προσάρτημα είναι ενδεικτικός και μπορεί να διαφέρει αριθμητικά ή λεκτικά, ανάλογα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε οντότητας. Ωστόσο, σίγουρα θα υπάρχει σχετική αναφορά καθώς είναι υποχρέωση του Άρθρου 29 του ν. 4308/2014. • Κατάσταση Μεταβολών καθαρής θέσης, όπου φαίνονται αναλυτικά το αρχικό-τελικό υπόλοιπο και οι μεταβολές στην κάθε χρήση των αποθεματικών • Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των φορέων για τα έτη στα οποία σχηματίστηκαν αποθεματικά από την διανομή κερδών.
---	--

Ζ.	ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
1	Πρωτότυπες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου. Συγκεκριμένα απαιτούνται αναλυτικές προμετρήσεις για το σύνολο των κτιριακών δαπανών και τεχνική έκθεση του μηχανικού και αναλυτικές προσφορές για το μηχανολογικό εξοπλισμό με prospectus και αναφορά στη δυναμικότητα του νέου εξοπλισμού. Στη τεχνική έκθεση του μηχανικού για τις κτιριακές εγκαταστάσεις πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη δημιουργίας υποδομών εξυπηρέτησης των ΑΜΕΑ
2	Περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).
3	Ισοζύγιο (τεταρτοβάθμιο) των αναλώσεων α' υλών και βοηθητικών υλών στην παραγωγή, του κόστους λειτουργίας αναλυτικά ανά κατηγορία για τις τελευταίες τρεις διαχειριστικές χρήσεις.
4	Αναλυτικό Ισοζύγιο των πωλήσεων προϊόντων αναλυτικά ανά προϊόν για τις τελευταίες τρεις διαχειριστικές χρήσεις.
5	Σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή
6	Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή/και προσφορές). Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική).

Για περισσότερες πληροφορίες και καθοδήγηση, επικοινωνήστε με το επιστημονικό προσωπικό μας στο 2310 669870 ή στο info@epsilondev.gr